Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

13. juli 2017*

»Præjudiciel forelæggelse – anvendelse af sociale sikringsordninger – vandrende arbejdstagere – person, der udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i to forskellige medlemsstater – fastsættelse af den lovgivning, der finder anvendelse – forordning (EF) nr. 883/2004 – artikel 13, stk. 3 – forordning (EF) nr. 987/2009 – artikel 14, stk. 5b – artikel 16 – virkninger af afgørelser fra Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger – afvisning«

I sag C-89/16

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Najvyšší súd Slovenskej republiky (Den Slovakiske Republiks øverste domstol) ved afgørelse af 28. januar 2016, indgået til Domstolen den 15. februar 2016, i sagen:

Radosław Szoja

mod

Sociálna poisťovňa,

procesdeltager:

WEBUNG, s.r.o.,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen (refererende dommer), og dommerne M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan og D. Šváby,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– den slovakiske regering ved B. Ricziová, som befuldmægtiget,

– den tjekkiske regering ved J. Vláčil og M. Smolek, som befuldmægtigede,

* Processprog: slovakisk.

– den nederlandske regering ved C.S. Schillemans, M. Noort og M. Bulterman, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved D. Martin og A. Tokár, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 13, stk. 3, og artikel 72 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1, berigtiget i EUT 2004, L 200, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 465/2012 af 22. maj 2012 (EUT 2012, L 149, s. 4) (herefter »grundforordningen«), og af artikel 14 og artikel 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 (EUT 2009, L 284, s. 1), som ændret ved forordning nr. 465/2012 (herefter »gennemførelsesforordningen«), samt artikel 34, stk. 1 og 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Radosław Szoja, som er polsk statsborger og udøver selvstændig virksomhed i Republikken Polen samt lønnet beskæftigelse i Den Slovakiske Republik, og Sociálna poisťovňa (sygesikringskasse, Slovakiet, herefter »den slovakiske sygesikringskasse«) vedrørende hans manglende tilknytning til den slovakiske sygesikring, pensionsforsikring og arbejdsløshedsforsikring.

Retsforskrifter

EU-retten

Grundforordningen

3 Følgende fremgår af 1., 15., 17. og 45. betragtning til grundforordningen:

»(1) Reglerne om koordinering af de enkelte medlemsstaters sociale sikringsordninger indgår som led i den frie bevægelighed for personer og bør således bidrage til en forbedring af arbejdstagernes levestandard og beskæftigelsesvilkår.

[…]

(15) Personer, der flytter inden for Fællesskabet, bør kun være omfattet af den sociale sikringsordning i én enkelt medlemsstat, således at samtidig anvendelse af flere nationale lovgivninger og de vanskeligheder, som kan opstå som følge heraf, undgås.«

[…]

(17) For i videst muligt omfang at sikre ligebehandling af alle personer, som er beskæftiget på en medlemsstats område, er det hensigtsmæssigt som hovedregel at fastsætte, at den lovgivning, der skal finde anvendelse, er lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den berørte person udøver sin lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed.

[…]

(45) Målet for denne forordning, nemlig at sikre, at retten til fri bevægelighed reelt kan udøves, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af dens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. […]«

4 Forordningens artikel 1 bestemmer:

»I denne forordning forstås ved udtrykket:

a) »lønnet beskæftigelse«: en beskæftigelse eller dermed ligestillet aktivitet, der betragtes som sådan ved anvendelse af lovgivningen om social sikring i den medlemsstat, hvor den pågældende beskæftigelse eller dermed ligestillede aktivitet udøves

b) »selvstændig virksomhed«: en udøvelse af virksomhed eller dermed ligestillet aktivitet, der betragtes som sådan ved anvendelse af lovgivningen om social sikring i den medlemsstat, hvor den pågældende virksomhed eller dermed ligestillede aktivitet udøves

[…]

l) »lovgivning«: i forhold til enhver medlemsstat love, administrative forskrifter, vedtægtsmæssige bestemmelser og alle andre gennemførelsesregler vedrørende de i artikel 3, stk. 1, nævnte sociale sikringsgrene.

[…]

n) »Den Administrative Kommission«: den i artikel 71 omhandlede kommission

[…]«

5 Den nævnte forordnings artikel 11, stk. 1, fastsætter:

»Personer, som er omfattet af denne forordning, er alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.«

6 Det bestemmes i grundforordningens artikel 13, stk. 1 og 3:

»1. »En person, der normalt har lønnet beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, er omfattet af:

[…]

3. En person, der normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor han udøver lønnet beskæftigelse, eller, såfremt han udøver en sådan beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, af den lovgivning, der udpeges i overensstemmelse med stk. 1.«

7 Grundforordningens artikel 16, med overskriften »Undtagelser fra artikel 11-15«, fastsætter:

»1. To eller flere medlemsstater, deres kompetente myndigheder eller de af disse myndigheder udpegede organer kan efter aftale fastsætte undtagelser fra artikel 11-15 til fordel for visse personer eller visse personkategorier.

2. En person, som modtager pension efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som er bosat i en anden medlemsstat, kan efter anmodning blive fritaget for at være omfattet af lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat, når han ikke er omfattet af denne lovgivning i kraft af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.«

8 Nævnte forordnings artikel 72 er affattet således:

»Den Administrative Kommission har til opgave at

a) behandle ethvert administrativt spørgsmål eller fortolkningsspørgsmål, der opstår i forbindelse med bestemmelserne i denne forordning, gennemførelsesforordningen eller med enhver overenskomst eller ordning, der træffes inden for rammerne af disse forordninger, uden at dette berører de pågældende myndigheders, institutioners eller enkeltpersoners ret til at benytte sig af de procedurer og domstole, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning, i denne forordning eller i traktaten

[…]«

Gennemførelsesforordningen

9 Artikel 14, stk. 5, litra b), i forordning nr. 987/2009 bestemte i sin oprindelige affattelse:

»Ved anvendelsen af artikel 13, stk. 1, i grundforordningen er en person, der »normalt har lønnet beskæftigelse i to eller flere medlemsstater«, navnlig en person, der

[…]

b) til stadighed skiftevis udøver virksomhed, bortset fra virksomhed af marginalt omfang, i to eller flere medlemsstater, uanset hvor ofte eller hvor regelmæssigt der skiftes mellem dem.«

10 Artikel 14, stk. 5, 5b og 8, i grundforordningen bestemmer:

»5. Ved anvendelsen af artikel 13, stk. 1, i grundforordningen er en person, der »normalt har lønnet beskæftigelse i to eller flere medlemsstater«, navnlig en person, der samtidig eller skiftevis for samme virksomhed eller arbejdsgiver eller for forskellige virksomheder eller arbejdsgivere udøver en eller flere særskilte former for virksomhed i to eller flere medlemsstater.

[…]

5b. Der ses bort fra virksomhed af marginalt omfang ved fastlæggelse af, hvilken lovgivning der finder anvendelse i henhold til artikel 13 i grundforordningen. Artikel 16 i gennemførelsesforordningen finder anvendelse i alle tilfælde, der er omfattet af nærværende artikel.

[…]

8. Ved anvendelsen af artikel 13, stk. 1 og 2, i grundforordningen udøves »en væsentlig del af beskæftigelsen/virksomheden« i en medlemsstat, når en kvantitativt væsentlig del af alle arbejdstagerens eller den selvstændige erhvervsdrivendes aktiviteter udøves i den pågældende medlemsstat, uden at det nødvendigvis drejer sig om hovedparten af disse aktiviteter.

[…]«

11 Gennemførelsesforordningens artikel 16 bestemmer:

»1. En person, der udøver aktiviteter i to eller flere medlemsstater, underretter den institution, som er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsmedlemsstaten, herom.

2. Den udpegede institution på bopælsstedet fastlægger straks, hvilken lovgivning den pågældende skal være omfattet af, under hensyntagen til artikel 13 i grundforordningen og artikel 14 i gennemførelsesforordningen. Denne første fastlæggelse er midlertidig. Institutionen underretter de udpegede institutioner i de enkelte medlemsstater, hvor aktiviteten udøves, om den midlertidige fastlæggelse.

3. Den midlertidige fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, jf. stk. 2, bliver endelig senest to måneder efter, at de institutioner, som er udpeget af de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, er blevet underrettet herom i overensstemmelse med stk. 2, medmindre det allerede er endeligt fastlagt i henhold til stk. 4, hvilken lovgivning der skal anvendes, eller mindst en af de pågældende institutioner inden udgangen af tomånedersperioden meddeler den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsmedlemsstaten, at den endnu ikke kan godkende fastlæggelsen eller er uenig heri.

4. Såfremt der på grund af usikkerhed om, hvilken lovgivning der skal anvendes, må optages kontakter mellem institutionerne eller myndighederne i to eller flere medlemsstater efter anmodning fra en eller flere af de institutioner, der er udpeget af de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater, eller fra de kompetente myndigheder selv, fastlægges det ved fælles aftale, hvilken lovgivning der skal gælde for den pågældende, under hensyntagen til artikel 13 i grundforordningen og de relevante bestemmelser i artikel 14 i gennemførelsesforordningen.

[…]

5. Den kompetente institution i den medlemsstat, hvis lovgivning er fastlagt til at skulle anvendes midlertidigt eller endeligt, underretter straks den pågældende person herom.

6. Hvis den pågældende person undlader at afgive de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, finder denne artikel anvendelse på initiativ af den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsmedlemsstaten, så snart denne institution har fået underretning om den pågældendes situation, eventuelt via en anden berørt institution.«

Slovakisk ret

12 I henhold til § 3, stk. 1, litra a), i zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (lov nr. 461/2003 om socialsikring, herefter »socialsikringsloven«), i den affattelse, der finder anvendelse i tvisten i hovedsagen:

»Ved erhvervsmæssig beskæftigelse i denne lov forstås, medmindre andet følger af en specialbestemmelse eller en international aftale, der har forrang for Den Slovakiske Republiks lovgivning, en aktivitet, der udspringer af et retsforhold, der giver anledning til

a) retten til vederlag for lønnet beskæftigelse i henhold til en specialbestemmelse, med undtagelse af et ikke-økonomisk vederlag i kraft af et tidligere retsforhold, der udgjorde grundlaget for retten til vederlag for lønnet beskæftigelse i henhold til en specialbestemmelse, ydet fra en socialfonds budget

[…]«

13 Socialsikringslovens § 4, stk. 1, bestemmer:

»Medmindre andet fastsættes i denne lov, forstås ved arbejdstager med henblik på sygeforsikring, pensionsforsikring og arbejdsløshedsforsikring den fysiske person inden for rammerne af et retsforhold, der udgør grundlaget for personens ret til løn hver måned i medfør af § 3, stk. 1, litra a), stk. 2 og 3 […]«

14 Socialsikringslovens § 7, stk. 1, litra c), bestemmer:

»I denne lov forstås ved arbejdsgiver:

[…]

c) for den fysiske person, der udøver en lønnet beskæftigelse i henhold til § 3, stk. 1, litra a), og § 3, stk. 2 og 3

1. den fysiske person, der har pligt til at yde arbejdstageren vederlaget i § 3, stk. 1, litra a), og § 3, stk. 2 og 3, og som er bosat i en EU-medlemsstat eller i en EØS-stat, såsom Den Slovakiske Republik, eller på Det Schweiziske Forbunds område eller i en stat, hvormed Den Slovakiske Republik har indgået en international aftale, der har forrang for Den Slovakiske Republiks lovgivning, eller

2. den juridiske person, der har pligt til at yde arbejdstageren vederlaget i § 3, stk. 1, litra a), § 3, stk. 2 og 3, og som har eller hvis filial har hjemsted i en EU-medlemsstat eller i en EØS-stat eller på Det Schweiziske Forbunds område eller i en stat, hvormed Den Slovakiske Republik har indgået en international aftale, der har forrang for Den Slovakiske Republiks lovgivning.«

15 Socialsikringslovens § 14, stk. 1, litra a), fastlægger:

»Tvungen sygeforsikring omfatter:

a) arbejdstageren i henhold til § 4, stk. 1 […]«

16 Socialsikringslovens § 15, stk. 1, litra a), bestemmer:

»Tvungen pensionsforsikring omfatter:

a) arbejdstageren i henhold til § 4, stk. 1 og 2 […]«

17 Socialsikringslovens § 19, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Tvungen arbejdsløshedsforsikring omfatter arbejdstageren, som er undergivet tvungen sygeforsikring, medmindre andet fastsættes i denne lov.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 Radosław Szoja er en polsk statsborger, der, som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, udøver selvstændig virksomhed i Polen og lønnet beskæftigelse i Slovakiet, hvor han har været optaget i det nationale register over forsikrede siden den 1. februar 2013.

19 Den forelæggende ret har anført, at det fremgår af korrespondancen mellem Zakład Ubezpieczeń Społecznych (socialforsikringsorgan, Polen, herefter den »polske socialsikringskasse«) og den slovakiske socialsikringskasse, at den polske socialsikringskasse med henvisning til den omstændighed, at sagsøgeren i hovedsagen er bosat i Polen, hvor han ligeledes udøver en aktivitet, besluttede, at

sagsøgeren fra den 1. juli 2012 var omfattet af den polske socialsikringslovgivning i henhold til grundforordningens artikel 13, stk. 3, sammenholdt med gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b).

20 Den polske socialsikringskasses beslutning var begrundet med, at den aktivitet, som Radosław Szoja udøvede på slovakisk område, var marginal.

21 Den 22. april 2013 meddelte denne socialsikringskasse derfor den slovakiske socialsikringskasse i overensstemmelse med gennemførelsesforordningens artikel 16, stk. 3, at Radosław Szoja var omfattet af den polske lovgivning fra den 1. februar 2013.

22 Den slovakiske socialsikringskasse modsatte sig ikke den midlertidige fastlæggelse af, hvilken lovgivning der finder anvendelse, således at fastlæggelsen blev endelig i medfør af gennemførelsesforordningens artikel 16, stk. 3.

23 Socialsikringskassen besluttede derfor, at Radosław Szoja fra den 1. februar 2013 ikke var tilknyttet tvungen sygeforsikring, pensionsforsikring og arbejdsløshedsforsikring gennem sin slovakiske arbejdsgiver.

24 Denne afgørelse blev stadfæstet af klageinstansen for den slovakiske socialsikringskasse.

25 På en ikke nærmere angivet dato iværksatte Radosław Szoja appel til den forelæggende ret af dom af 3. december 2014 afsagt af Krajský súd v Žiline (retten for regionen Žilina, Slovakiet).

26 Ifølge den forelæggende ret har den polske socialsikringskasse undersøgt Radosław Szojas situation på grundlag af gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b), og har til brug for sin afgørelse vedrørende dennes situation anvendt grundforordningens artikel 13, stk. 1.

27 Den forelæggende ret er imidlertid af den opfattelse, at grundforordningens artikel 13, stk. 1, kun omhandler lønnet beskæftigelse, hvorimod der i nærværende sag er tale om en statsborger, som udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater, således at tilknytningskriteriet for at fastlægge, hvilken lovgivning der finder anvendelse, i medfør af gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 8, er det sted, hvor den pågældende person udøver en væsentlig del af sin aktivitet.

28 I øvrigt fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den slovakiske socialsikringskasse ikke har henvist til en særlig overenskomst, som fraviger grundforordningens artikel 13, og som er baseret på forordningens artikel 16.

29 Under disse omstændigheder har Najvyšší súd Slovenskej republiky (Republikken Slovakiets øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan artikel 13, stk. 1, i [grundforordningen], sammenholdt med retten til sociale sikringsydelser og sociale fordele, som fastlagt i artikel 34, stk. 1 og 2, i [chartret], under de i hovedsagen omhandlede omstændigheder fortolkes uden at tage højde for uddybningen i artikel 14 i [gennemførelsesforordningen] og dermed uden at kunne anvende proceduren i den nævnte forordnings artikel 16, således at arbejdstidens korte varighed eller arbejdstagerens begrænsede løn ikke påvirker fastlæggelsen af, hvilken national lovgivning der skal finde anvendelse i tilfælde af kumulation af lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed, dvs. at den nævnte artikel 14 i gennemførelsesforordningen ikke finder anvendelse på fortolkningen af artikel 13, stk. 3, i grundforordningen?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, kan den nationale ret da i tilfælde af modstrid mellem to forordninger – [grundforordningen og gennemførelsesforordningen] – i forbindelse med anvendelsen heraf vurdere forordningernes bestemmelser på grundlag af deres forrang, dvs. deres rang i EU-rettens hierarki?

3) Kan den fortolkning af grundforordningens bestemmelser, som Den Administrative Kommission har anlagt i medfør af grundforordningens artikel 72, opfattes som en bindende fortolkning fra en EU-institution, som den nationale ret ikke kan fravige, hvilket således hindrer forelæggelse af præjudicielle spørgsmål, eller udgør den alene en af de mulige fortolkninger af EU-retten, som den nationale ret skal vurdere som et af de elementer, hvorpå afgørelsen baseres?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første spørgsmål

30 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om grundforordningens artikel 13, stk. 3, i lyset af chartrets artikel 34, stk. 1 og 2, kan fortolkes uden at tage gennemførelsesforordningens artikel 14 og artikel 16 i betragtning.

31 Det bemærkes i denne henseende, at det tilkommer Domstolen inden for rammerne af den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den, og ud fra dette synspunkt påhviler det i givet fald Domstolen at omformulere de spørgsmål, den har fået forelagt (dom af 18.5.2017, Lahorgue, C-99/16, EU:C:2017:391, præmis 21).

32 Under hensyn til de faktiske omstændigheder i hovedsagen, således som de fremgår af forelæggelsesafgørelsen, skal det bemærkes, at det ikke er gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5, i sin oprindelige affattelse, der finder anvendelse, men derimod forordningens artikel 14, stk. 5b.

33 Det første spørgsmål skal derfor forstås således, at det ønskes oplyst, om grundforordningens artikel 13, stk. 3, skal fortolkes således, at der – med henblik på fastlæggelsen af, hvilken national lovgivning der finder anvendelse i henhold til denne bestemmelse på en person såsom sagsøgeren i hovedsagen, som normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater – skal tages hensyn til de krav, der er fastsat i gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5b, og artikel 16.

34 Som det fremgår af første og femogfyrretyvende betragtning til grundforordningen, har denne til formål at koordinere de enkelte medlemsstaters nationale sociale sikringsordninger for at sikre, at retten til fri bevægelighed for personer reelt kan udøves, og således bidrage til en forbedring af levestandarden og beskæftigelsesvilkårene for personer, som flytter inden for EU.

35 I grundforordningens artikel 11, stk. 1, fastsættes princippet om, at kun én lovgivning finder anvendelse, hvorefter de personer, der er omfattet af denne forordning, alene er undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Dette princip har således til formål at undgå de vanskeligheder, som kan følge af den samtidige anvendelse af flere nationale lovgivninger, og at afskaffe den forskelsbehandling, som for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der flytter inden for EU, kan være en følge af en fuldstændig eller delvis kumulation af de lovgivninger, der finder anvendelse (jf. i denne retning dom af 9.3.2006, Piatkowski, C-493/04, EU:C:2006:167, præmis 21).

36 Ifølge det første tilfælde nævnt i grundforordningens artikel 13, stk. 3, som skal fastlægge, hvilken national lovgivning der finder anvendelse på en person, som normalt udøver lønnet beskæftigelse i en medlemsstat og selvstændig virksomhed i en anden medlemsstat, er denne person undergivet lovgivningen i den medlemsstat, hvori han udøver lønnet beskæftigelse.

37 I et tilfælde som det i hovedsagen foreliggende, hvor det er ubestridt, at Radosław Szoja både udøver lønnet beskæftigelse i Slovakiet og selvstændig virksomhed i Polen, skal han således anses for at være omfattet af det i grundforordningens artikel 13, stk. 3, omhandlede første tilfælde.

38 Det bestemmes dog i artikel 14, stk. 5b, i gennemførelsesforordningen, som har til formål at fastlægge de nærmere regler til gennemførelse af grundforordningen, at der ses bort fra virksomhed af marginalt omfang ved fastlæggelse af, hvilken lovgivning der finder anvendelse i henhold til artikel 13 i grundforordningen.

39 Som anført i nærværende doms præmis 20 og 22, fremgår det herved af forelæggelsesafgørelsen, at den aktivitet, som Radosław Szoja udøver på slovakisk område, ifølge den polske socialsikringskasse er af marginalt omfang, og at fastlæggelsen af den lovgivning, som finder anvendelse, er blevet endelig i medfør af gennemførelsesforordningens artikel 16, stk. 3.

40 Det skal derfor fastlægges, hvilken lovgivning en person som Radosław Szoja, der normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater, er undergivet i medfør af grundforordningens artikel 13, stk. 3, under hensyntagen til gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5b, hvorefter der ses bort fra aktiviteter af marginalt omfang.

41 Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5b, at forordningens artikel 16 finder anvendelse i alle tilfælde, som er omfattet af artikel 14. I en sag som den i hovedsagen foreliggende skal der derfor ligeledes tages hensyn til denne forordnings artikel 16, som angiver den procedure, der skal følges for at fastlægge, hvilken lovgivning der finder anvendelse i henhold til grundforordningens artikel 13.

42 I denne henseende bemærkes, at de ved grundforordningen fastsatte kollisionsnormer pålægges medlemsstaterne på bindende vis, og det kan derfor ikke tillades, at de socialt forsikrede, der henhører under disse bestemmelsers anvendelsesområde, kan modarbejde virkningen ved at have en valgfrihed til at unddrage sig denne (jf. i denne retning dom af 14.10.2010, van Delft m.fl., C-345/09, EU:C:2010:610, præmis 52).

43 Hvad angår den forelæggende rets spørgsmål vedrørende chartrets artikel 34 bemærkes, at denne artikel ikke har indvirkning på ovenstående betragtninger, da intet i denne artikel fører til, at relevansen af at anvende gennemførelsesforordningens artikel 14 og artikel 16 i hovedsagen tilsidesættes.

44 Henset til ovenstående bemærkninger skal det første spørgsmål besvares med, at grundforordningens artikel 13, stk. 3, skal fortolkes således, at der – med henblik på fastlæggelsen af, hvilken national lovgivning der finder anvendelse i henhold til denne bestemmelse på en person, såsom sagsøgeren i hovedsagen, som normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater – skal tages hensyn til de krav, der er fastsat i gennemførelsesforordningens artikel 14, stk. 5b, og artikel 16.

Om det andet spørgsmål

45 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornødent at besvare det andet spørgsmål.

Om det tredje spørgsmål

46 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om grundforordningens artikel 72 skal fortolkes således, at den administrative kommissions afgørelser er bindende.

47 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at ifølge fast retspraksis er den ved artikel 267 TEUF indførte procedure et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afgøre den for dem verserende tvist (kendelse af 20.7.2016, Stanleybet Malta og Stoppani, C-141/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:596, præmis 6 og den deri nævnte retspraksis).

48 Det følger ligeledes af fast retspraksis, at det for at opnå en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i al fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål. Forelæggelsesafgørelsen skal endvidere angive de nøjagtige grunde til, at den nationale ret har rejst spørgsmål om fortolkningen af EU-retten og har fundet det nødvendigt at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål (kendelse af 20.7.2016, Stanleybet Malta og Stoppani, C-141/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:596, præmis 7 og den deri nævnte retspraksis).

49 Det skal i denne henseende fremhæves, at forelæggelsesafgørelsens oplysninger ikke blot tjener til at sætte Domstolen i stand til at give brugbare svar, men også til at give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter mulighed for at fremsætte bemærkninger i overensstemmelse med artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol. Domstolen skal drage omsorg for, at denne mulighed sikres, når henses til, at det i henhold til den nævnte bestemmelse kun er forelæggelsesafgørelserne, der meddeles de berørte parter (kendelse af 20.7.2016, Stanleybet Malta og Stoppani, C-141/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:596, præmis 10 og den deri nævnte retspraksis).

50 I den foreliggende sag må det derfor fastslås, at det tredje spørgsmål ikke opfylder disse krav, idet forelæggelsesafgørelsen ikke indeholder tilstrækkelige faktiske oplysninger vedrørende en bestemt afgørelse truffet af den administrative kommission og denne afgørelses eventuelle indvirkning på hovedsagen. Domstolen råder således ikke over oplysninger om begrundelsen for, at en fortolkning af EU-retten er nødvendig for at besvare dette spørgsmål. Under disse omstændigheder har medlemsstaterne og de andre berørte parter som omhandlet i artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol ikke eller kun meget summarisk kunnet fremsætte deres bemærkninger til dette spørgsmål.

51 Henset til det ovenstående kan det tredje spørgsmål ikke antages til realitetsbehandling.

Sagsomkostninger

52 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 13, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 465/2012 af 22. maj 2012, skal fortolkes således, at der – med henblik på fastlæggelsen af, hvilken national lovgivning der finder anvendelse i henhold til denne

bestemmelse på en person såsom sagsøgeren i hovedsagen, som normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater – skal tages hensyn til de krav, der er fastsat i artikel 14, stk. 5b, og artikel 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004, som ændret ved forordning nr. 465/2012.

Underskrifter